

RAZSVETLJENI ABSOLUTIZEM: Marije Terezija(1740-1780) – hči Karla VI. Habsburškega;; Prusija ji napove vojno(Friderik II. bratranec) Vojna traja 1740-1742 in 1744-1745 -> izguba šlezije, uvede reforme, da bi prišla do denarja, da bi ostala na prestolu, reforme z vrha -> razsvetljeni absolutizem;; Davki se glede na velikost in donosnost zemljišča, obdavči se tudi plemiška zemlja Marija Terezija da popisat zemljišča v **kataster** ali zemljiško knjigo. (Terezijški1751, Jožefinski1787, Franciscejski kataster) vojaške reforme: splošna obveznost, od vojaške službe se lahko odkupiš, določeni pokliciso izvzeti(pravnik, zdravnik, duhovnik) in prvorojenci kmetov, popisi preb., hišne št. gospodarske reforme: merkantizem, fiziokratizem;; roboviški patenti(1778-1782)omejitve tlake(3-4dni), kmet lahko odkupi zemljo iz začasnega v deden zakup -> primščina; 1782 – odpravi osebno odvisnost podložnikov od fevdalcev, kmečki otroci niso več vezani na zemljo, le tisti ki bo podedoval kmetijo;; nove kulture: krompir, koruza, pesa, detelja, blev , gnoj šolske reforme: 1774 – obvezna šola(od 6 – 13 leta) 3 tipi šol: 1. enorazredne, trivijalke(branje, pisanje, računanje, verouk)(podeželja, manjša mesta) 2. glavne šole: + latinščina, zemljepis, zgodovina, gosp. predmeti(kranj novo mesto) 3. normalke: (Lj, gradec, celovec) predmeti kot v glavni, so 4 razredne, po 3. razredu greš lahko na gimnazijo, če končaš: (prodajalec, učitelj na enorazredni, pisar);; OVIRE:ni bilo profesorjev, uradni jezik nemščina, grajenje šol, ženske v šolo(spremenjena miselnost)1790 gimnazije(lj, celovec, NM gorica, MB), študirali so lahko le v Lj, celovec na visokošolskih licejih(filozofijo, matematiko, fiziko, teologijo) verske reforme: Jožef II. preuredi cerkev, ukine samostane(če nima gospodarske dejavnosti)na SLO 40(bistra, stična, kostanjevica), šlo v korist države, noben vernik ne sme imeti več kot uro hoda do cerkve(gradnje cerkev), sprejel načelo verske svobode(stvar posameznika);; nastale nove slovnice Marko Pohlin Kranjska gramatika 1768, pri slovenih se sproži narodno prebujanje, čutijo se kot celoto, napisal jo je iz ljubezni do domovine(celotno kranjsko, štajersko, goriško), pripadal je Zoisovem krožku, Linhart tudi